

Kemecsei Helytörténeti Kronika

2020. XVI. évfolyam 4. szám

Ár: 100 forint

MEGJELENIK NEGYEDÉVENTE

A Márkus-család múzeumi emlékei A régmúlt gyöngyszemei

Idős Márkus József és fia, ifj. Márkus József családjuk nevében nagyszámú és nagyértékű felajánlással támogatták múzeumunkat! Az apa, Jóska bácsi és fia, Joci emberi-szakmai életútja nyitott könyv, tiszteletet váltott ki évtizedek óta, nemcsak Kemecsén, de megyénkben is. A kiváló bádgosmester, id. Márkus József az építőipari vállalatok dolgozói körében volt elismert, a MARSO Kft. beszerzési, külkereskedelmi igazgatója, ifj. Márkus József pedig a szakterületén túl, a megye kulturális, közművelődési életének önzetlen támogatásával emelkedik ki. Családi értékeikkel, közéleti tevékenységük emlékeivel gazdagodtunk. Napokon át szállítottuk kocsival ifj. Márkus József és felesége, Margó lelkes segítségével emlékeiket, tárgyaikat. A sok muzeális érték közül is kiemelkedik Jóska bácsi közel 100 oldalas naplója. E naplóból idézünk egy részletet a következő oldalon. Felvállalta múzeumunk a teljes emlékirat feldolgozását, és az odaillő illusztrációkkal történő kiegészítését, kinyomtatását.

Tisztelettel adózva idős és ifj. Márkus József értékmentő, értékmegőrző ajándékának, felajánlásának: **ÖRÖK EMLÉKÜL, ÖRÖK EMLÉKEZETRE!**

Adalékok Kemece történetéhez

Tollfosztóban voltunk

Az 1940-es évek felé is nagy divat volt a tollfosztás. Szomszédomban Bíróéknál három nagy lány is volt, így szükség volt a staférungra, dunyhára, párnákra és azokba finom pihetoll kellett! Hát ezért volt szükség a tollfosztókra. Ilyen alkalmakkor a szomszéd leányok, asszonyok, barátnők, iskolatársak a leánykórus tagjai összejöttek, de meg is hívták őket erre az alkalomra.

A tollfosztás abból állt, hogy a letépett liba és kacsatollat a kemény száráról le kellett húzgálni, illetve fosztani! Mivel abban az időben szinte minden háznál volt kacska és liba, azokat, pedig amikor a tolluk megérett, (kezdett hullani), le kellett tépkedni szép finoman. Ezt a tollat száraz helyen tárolták és téli estéken tollfosztókat, rendeztek és itt készül a finom pihe toll!

Ezek a tollfosztókon megjelentek a legények is. Volt, akinek ott volt a babája, vagy testvére, szomszéd fiuk, de volt olyan is (hívatlan), aki csak úgy elment, mert szét akart nézni a lányok között! Ilyenkor volt nótázás, citera, vagy harmonika zenekísérettel, de volt, amikor zene nélkül nótáztunk. Talán az volt az igazi!

Este 8-9 óra körül a háziak megvendégelték a jelenlévőket, volt mákos kürtős, káposztás rétes, tepertős pogácsa és mellé jó kis borocska. Vacsora után játék: pl: „szabad a csók”, vagy „ki a szomszéd komám asszony” ezek olyan játékok voltak, hogy nem adták ingyen!

Általában valamilyen erőjátékban kellett nyerni, hogy csókot kapjon vagy bekötötték a szemét és meg kellett találni a hangja alapján a szomszédasszonyt.

Még vacsora előtt történt, még javában tartott a tollfosztás, amikor valaki becsempészett a tollfosztókhoz egy verebet! Volt ám haddelhadd! A veréb a szobában hozzá fogott repkedni, a tollak, pedig még a verébnél is jobban repkedtek, mivel sokkal könnyebbek voltak. Szegény lányok, még másnap is szedték a tollakat össze, mivel az asztalon alig maradt belőle. Ezek a tollfosztók, általában éjfél körülig tartottak!

Nagyon szép felejthetetlen emlékek maradtak számomra. Hisz, akkor még nem volt televízió, vagy videó, esetleg egy rádió, de az sem volt mindenkinek! Néha találkoztunk verklivel, vagy esetenként tekerős lemezjátszóval. Viszont volt citera, néha harmónika! Citerám nekem is volt, keveset tudtam is vele játszani. Nem szabad azt a korszakot lenézni! Háború után voltunk, örültünk, hogy így is tudtunk boldogan szórakozni, szegényesen, pénz nélkül! Meg kell érteni a ma ifjainak, hogy akkor mi ugyan úgy tudtunk örülni egy kétcsatornás (Kossuth és Petőfi) néprádióknak, mint Ti ma örültök egy házimozzi berendezésnek, vagy egy DVD-nek!

Hogyha nem volt zene, akkor néha mi is zenéltünk „fésűvel”! Esetleg szájharmonikával! Bizony, még akkoriban divat volt a fésű és a „flóta” zenekar! Ugye ez nektek nevetséges, pedig legalább olyan jókedvvel tudtunk egy ilyen kezdetlegesnek tűnő zenével mulatni, mint Ti a lézeres diszkózenével!

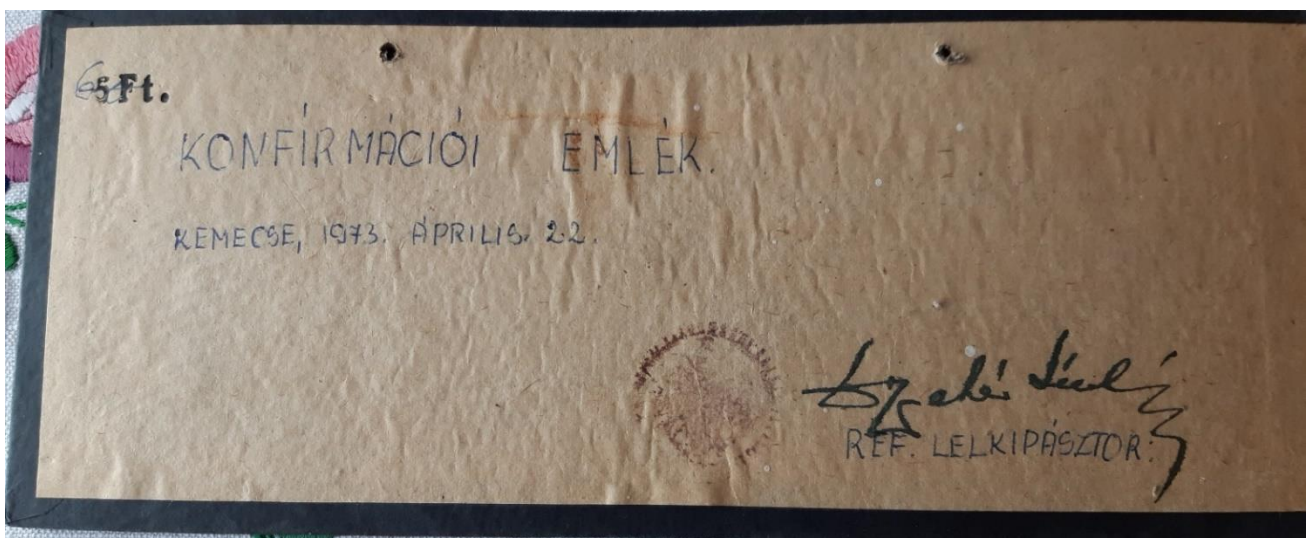
Mi abban az időben tudomásul vettük, hogy „ez van!” Ez olyan dolog, mint amikor Robinson elkezdte a lakatlan szigetre! Megette a fa gyökerét is, mert életben akart maradni!

Hát ilyen volt az élet, az 1940-es évek végén a háború után!

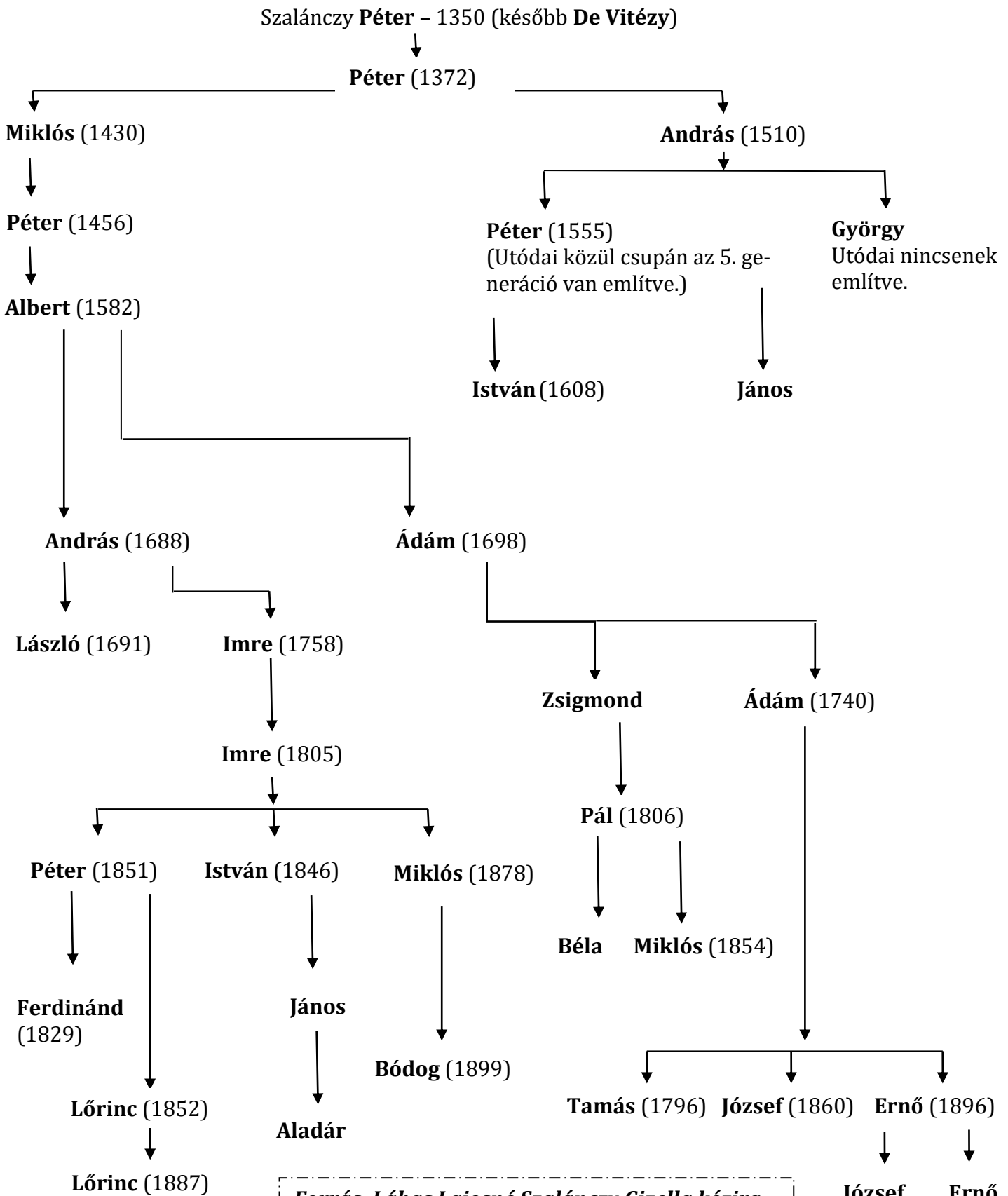

Szalánczy-családfa I. (1350-1899)

Forrás: Lábás Lajosné Szalánczy Gizella kéziratos gyűjteménye. Az évszámok az írásos említések éveit jelölik. (Részlet Aba Sámuelről napjainkig.)

Esküvői képkiállítás

Takács Mária és Márkus József (1958. november 25.)

Márkus József és feleségének, Takács Máriának személyes iratai.